

ZNAKY ŠKOLSKEJ ZRELOSTI

1. Fyzická vyspelosť a zdravotný stav

- na základe lekárskeho posúdenia

2. Vek dieťaťa

- deti, ktoré k 31. augustu dosiahnu 6 rokov
- predčasný nástup do školy môže nepriaznivo ovplyvniť školskú dráhu dieťaťa
- pri žiadosti o predčasné zaškolenie / ak je dieťa narodené po 1. septembri / je potrebné psychologické vyšetrenie

3. Rozdiely medzi chlapcami a dievčatami

- u chlapcov býva " sociálne vyspievanie" v predškolskom veku pomalšie a menej vyrovnané

4. Podnetnosť výchovného prostredia

- stimulujúce rodinné prostredie

5. Citová a sociálna zrelosť

- emocionálna stabilita, odolnosť voči frustrácii a schopnosť prijať i prípadný neúspech
- strach, obavy, napätie, tréma obmedzujú výkonnosť dieťaťa
- sociálna zrelosť – dieťa sa dokáže odlúčiť od matky, podriaďiť sa autorite
- schopnosť začleniť sa do kolektívu vrstovníkov

6. Psychická zrelosť :

Vnímanie

- dieťa je schopné z vnímaného celku vyčleniť časti a opäť z nich zložiť celok
- pozná farby a vie ich pomenovať
- pozná tvary a vie ich pomenovať
- pokiaľ ide o sluchové a zrakové vnímanie je jeho zrelosť predpokladom úspešnej výučby čítania a písania
- úroveň sluchovej analýzy slov – dieťa vie rozoznávať prvú a poslednú hlásku v slove, vedieť menovať slová, ktoré sa začínajú na rovnakú hlásku

Grafomotorika

- kresba už vernejšie odráža skutočnosť
- dieťa je schopné obkresliť jednoduchú predlohu
- úchop ceruzky je správny
- pri kreslení preferuje jednu ruku

Rozumové poznávanie

- deti sa začínajú opierať o analytické myslenie
- lepšie postihujú podobnosti a rozdiely
- začínajú chápať vzťahy a súvislosti, príčinu a dôsledok
- vedia svoje meno a priezvisko, adresu
- ovládajú detské riekanky a piesne
- úroveň matematických predstáv / rozoznávanie množstva, veľkosti, smeru, poradia /

Vývin reči

- školsky zrelé dieťa vie vo vetách a v jednoduchých súvetiach bez agramatizmov vypovedať svoje zážitky
- pred vstupom do školy včas začať korigovať nesprávnu výslovnosť hlások

Pracovná vyspelosť

- dieťa vie odlíšiť hru od povinnosti
- zadanú úlohu sa snaží splniť a dokončiť
- má túžbu čítať
- primerané psychomotorické tempo

Pozornosť

- dieťa sa dokáže dlhšiu dobu sústrediť na činnosť

[Iné prospešné ukazovatele umožňujúce dieťaťu ľahšie a plynulejšie zvládať zaškolenie žiaka v 1.ročníku:](#)

hygienické a sebaobslužné návyky:

- správne používanie toalety a osvojenie si pravidiel jej používania, používanie hygienických vreckoviek a pod.
- vyzliekanie a obliekanie odevov, viazanie si šnúrok, prezliekanie sa do telocvičného úboru a pod.
- stravovacie návyky: schopnosť skonzumovať jedlo s následným očistením si osobného priestoru (odniesť si obed v jedálni, poriadok v školskej lavici, v školskej taške a pod.)

motorická obratnosť a koordinácia: poskoky, skoky, skoky znožmo, drepy, podrepy, otočky, uchopenie lopty, hádzanie a chytanie lopty, skákanie cez prekážky a preliezanie prekážok a pod.

ŠKOLSKÁ NEZRELOST'

- deti trpiace čiastočným oslabením vo vývine niektorých psychických funkcií a schopností, pričom ich celková rozumová úroveň zodpovedá širšej norme.
- deti príliš nepokojné, nápadne pomalé, utlmené, impulzívne alebo ťažkopádne, neobratné, hravé, plačlivé, bez záujmu o plnenie predkladaných úloh.

Všeobecne príčiny školskej nezrelosti môžeme rozdeliť do týchto kategórií:

- nedostatky v somatickom vývine a v zdravotnom stave
- oneskorený mentálny vývin, znížená úroveň intelektových schopností
- nerovnomerný vývin, oslabenie dielčich schopností a funkcií
- neurotický povahový vývin, neurotické črty a symptómy
- nedostatky vo výchovnom prostredí a pôsobení na dieťa

Príprava na školu je proces dlhý a cieľavedomý, a nemal by byť sústredený len na posledný rok pred zaškolením. Hranica medzi zrelosťou a nezrelosťou je veľmi relatívna. Ak máte pochybnosti, či vaše dieťa zvládne požiadavky školy, bolo by vhodné poradiť sa s odborníkmi - psychológmi. Pri psychologickom vyšetrení sa berie do úvahy aj genetické vybavenie, osobná a rodinná anamnéza, aktuálne schopnosti dieťaťa v rozumovej, sociálnej a citovej oblasti. Psychológovia po realizácii psychologického vyšetrenia sa vyjadria, či dieťa zaškoliť alebo mu dať odklad školskej dochádzky. Rozhodnutie, či dieťa nastúpi do školy alebo nie, zostáva na rodičovi a je len na ňom, či odporúčania psychológa prijme alebo nie.